

העולם הזה

העורך הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורכת-משנה:

דוב איתן, אורי סלע

עורך כתיבת:

סירבי קשת

אהרון צור

צלם המערכת:

אריה קרו

חברי המערכת:

ישראל ביבר, ניצה נבי, איתן נכירוף,

ליצ'ר גליצקי, דוד הורוביץ, רותי ורדי, רוגי

וזהר, אברהם חומון, אוסקר סאוכר, משה

לשם, אביבה ססן, עמוס קינן, שלמה קרו,

אלי תבור.

הציר הראשי: עורך דפוס: מנהל מעבדה:

שמואל ברתור, אריה אריאל, נתן רון

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785,

ת.ד. 136. מען למברקים: עולמפרסט.

המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239.

המערכת איננה אחראית עבור חובכי ה-

מודעות, כולל מודעות המתפרסמות תחת

הכותרת "דו"ח לצרכן", "דו"ח לנוסע"

ובלי הסוכנות ונערכות על-ידי המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.16 י"ג

השבוע נקרא אחד הכוחות הסכניים החשובים בארץ, מאנשי סדום לשעבר, להעיד בפני ועדת-החקירה שהוקמה על-ידי שר הפיתוח להקור את השעוררייה של מפעל האשלג. הוא הצטייד בגליון האחרון של העולם הזה ושם את פעמיו אל אולם-הישיבה. יתכן ועלה על דעתו כי הגליון יעזור לו להסביר לחברי הוועדה כמה עובדות. כשניגש להעיד, נוכח לדעת כי בזכו 400 פרוטה לריק, ליד כל אחד מחברי הוועדה היה מונח גליון של העולם הזה.

אם תעזור חקירתו היסודית של העולם הזה שהיא מטבעה בלתי-תלויה ובלתי-משוחדת, לצלול למעמקי האמת בפרשה מסתורית זו, הרי שהיא עשויה לשרת שרות חשוב את כלכלת הארץ. דומני שהיא כבר רכשה את האמון של כל הנוגעים בדבר.

★ ★ ★

אחד הסיפורים שסופרו לאנשינו בסדום: כשאן נאמנה מרדכי מקלף לתפקידו כמניח כללי של מפעלי ים החמה, ביקש לכנס את ראשי המחלקות ומנהלי קבוצות הפועלים לים לאסיפה. שם קם, ואמר להם בכך כך: "בזמן שהייתי בהשתלמות באמריקה, ביקרתי בכמה מחנות צבא. סיפרו לי על גנרל אחד, נמוך-קומה וקרני, שנאמנה כמפקד זה החושש את אחת הדיביזיות. הוא דרש להקים לו במה גבוהה במרכז מגרש המפקדים, וכינס את כל הדיביזיות למיסדה.

— אין לי מה להגיד לכם עדיין, אמר לחיליו. אני עוד חדש כאן. הקמתה אתה? במה הואת כדי שכל אחד מכם יוכל לראות אותה. כשאסתובב מעתה במחנה, לא תצטרך כו לשאול זה את זה: מי השמן הקטן הזה המסתובב כאן?

ובכן, הוסיף מקלף, גם אני חדש כאן. עוד אין מה להגיד לכם. אני רק רוצה שתראו אותי וזהו תצטרכו לשאול מחר: מי הציצק הזה המסתובב במפעל?"

אבן, הסיפור הוא נכון, והוא מעיד על גישתו הצבירת הבריאה של מקלף יותר ממאה מאמרים.

★ ★ ★

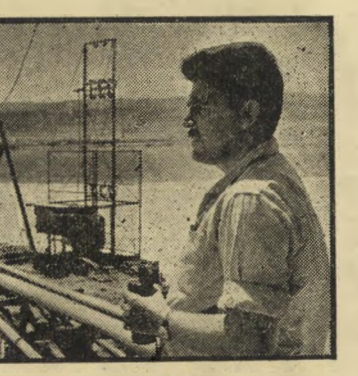
אחד האישים המעניינים ביותר המעורבים בפרשת סדום הוא יוחנן ("יאנוש") פלך, השהיה עתה באוסטרליה. נתקלנו בשמו כמה פעמים במשך החקירה. בכל פעם נזכרתי

ובכן, האולקוס של דב יוסף עלה למדינה 28 מיליון לירות (העולם הזה 980). כמה מונות של אשלגן אפשר היה לקנות מאמריקה בכסום כזה? דויד כהן, חיפה

תושבי סדום העתיקה כוודאי מתיים מחדש — הפעם מקנאה. שחיתות ומימטום בממרים — כאלה לא היו מעולם. אילו בימים הטובים ההם... חיה גולדברג, חולון

קראתי את פרטי חקירתכם בחדרה. אולי בתויתו כל כך עזיר (66) לא יכולתי להשיג תחרות מעופקה האיומה. האמנם לא ימצאו אפילו עשרה צדיקים בסדום. לפעו הצילעה מחורבן שני?

כיום בו הכרתי את יאנוש פלך בפעם הראשונה. זה היה במלחמת תש"ח, ואני הייתי חייל ביחידה שתנתה באחד המחנות בדום. באחד הלילות שמרתי על שער המחנה, יחד עם חבר. שנינו התאחדנו עם שני אנשי הסיוור הנע. חילקנו את השמירה בין ארבעתנו, כך ששלושה יכלו לישון ואחד שמר בתורנות. אלא שרוע המזל לא פעל ה — קשר — שומר אחד העיר את השני ונרדם מידי. השני לא התעורר כלל. כשישנו ארבעתנו שנת ישרים, בא המפקד, לקח מארבעתנו את הרוכבים. לפנות בוקר העיר אור חנו ופקד עלינו להתחבב לפני מפקדהמתנה. הלכנו לצריפו של המפקד, אולם הלה עוד ישן. התישבנו לפני חלונו, והחילונו

"מוטקה פונטון" בסדום ועם חברת-האש בתל-אביב (במרכז)

להתווכח מי אשם בעניין, תוך שימוש חופשי במונחי-עזר רוסיים, בגרררים וערביים. כש ויכוח קולני זה הגיע לשיאו, יצא מפקד המחנה, לבוש בסיגמה סטגונית. "מי שלח אתכם הנה להפריע ל?" הוא רעם.

"המפקד שלנו?" ענינו בתמימות. "מה שמו?" — צוּק. מסרנו את השם, הדרגה והותו היחידה. "חזור אליו ותגידו לו שהו... צעק המפקד, כשפניו סמוקים מרוב כעס.

חזרנו לפלוגה והודענו למס"כ כי המפקד אמר לנו לחזור. לא סיפרנו את שאר הפרטים. שמו של מפקדהמחנה היה יאנוש פלך.

אורי אבנרי

מכתבים

כאן קבור כלב יקר מאד, רבותי. כי לא רק 28 המיליון (אתם יודעים כמה מסים זהו) והטנטום בסדום. אילו היה המפעל מייצר כרו חלבית, היתה כלכלתנו הוחלת יבולה לתחילת לפחות לצלוע על רגל אחת. עד שי יפותחו עוד מפעלים ועוד מקורות הנכסה שיאפשרו לה לעמוד איתנה על רגליה.

אלחנן פרב, תל-אביב

מפונתו של הצעיר שבפתחת הרפורטורה של מפעל האשלגן נראתה לי מוכרה. האין הוא איוה שחקן כדורגל או משהו, שתרבה להופיע בעתונים? נורית גבאי, גבעתיים

זכרונה של הקוראת גבאי חד, אבל לא לי גמרי. הבחור הוא מרדכי רון, המכונה "מוטקה פונטון" בין אנשי סדום, שם הוא עובד מזה שנתיים. איה קודם לכן הוא

קיבוץ מנרה וחבר חברת האש. בתור ש' כזה צולם לא פעם בעתונים. בין היתר בפורים (העולם הזה 909) תשס"ו (ראה תמונה).

כאיש שעבר למעלה משנתיים בשיקום מפעל האשלגן, עלי לברככם ביישירכוה על ה' העוה שניליתם בפירסום מעשי-השחיתות ה' אופפים את סדום והמסילים את צילם על קבוצה לא קטנה של חלוצים אמימים. שי נתנו למפעל האשלגן את מיטב כוחם. לא הנאתם במאמרכם אפילו את חלקם הקטן של מעשי סולל-כונה. הקבלו העיקרי של מפעל האשלגן. מיליונים רבים חובבו בכונה תחילה כדי להאריך את תקופת ה' שיקום ועל-ידי זה להגדיל את רווחיו של סולל-כונה. הנשת דו"חים כוזבים על חומרים וכוה-עבודה היו בבחינת מעשים יומיומיים. פועל לשעבר, תל-אביב

איש השנה

השנה, כמו בכל שנה: דויד בונוריון. אליהו עמיר, יפו

לצערי הרב, רק רודף מצרים, נמאל עבר אל-נאצה, ראוי לתואר זה. לא רק מבחינה ישראלית, אלא גם מבחינה עולמית. הוא הפך לחלוטין את מאזן הכוחות המרחבי לעלתו והעמיד את העולם מערבי על ה' ראש, תוך כדי פליטת סמחרר עם הרוב המוסקבאי.

לוי אשכול, סמל המדינה בשנתה השמינית: ציניות, מפתחות סחיטה וזילוזל ביניע כפיו של איש העמל...

אלחנן גור, חיפה

לוי אשכול, אלוף הדייג. תדי חיימסון, נהריה

למה לא השבו שלי? הוא אדם ישר, מסכן, שנייל שני בניים לצה"ל, משייל את כל ה' מסים ומסכב מדי חודש חוד חרש בחגורתו. רפאל לוי, תל-אביב

הכנסות בינ"י

תו קטע בתשובתו של דויד בונוריון בכנסת על ענין דירות השרד, בו ניסה להסביר מדוע לא ישלם מסי-הכנסה על זכותי להשיג תמשי בדירת-השרד, כפי שתובע החוק. בן נוריון אמר שמישהו מחשב לו את השכר, ואין הוא יודע איד משהו זה מחשב לו. אני רוצה לשאול שאלה פשוטה: מה היה קורה לו לא תמס אותי מסי-הכנסה בהעלמת הכנסות, ולו הייתי מצטרף בזה שמישהו

"מוטקה פונטון" בסדום ועם חברת-האש בתל-אביב (במרכז)

אחד מחשב לי את המס ואינו יודע אם העלים הכנסות או לא? ישראל כבירי, נתניה

מושפט אשכול

בחור מושפע במיטתם הלאומי (העולם הזה 979) הרני מוצא אותו אישם בכנייה ב' ארצו, על כי הוציא אותם ל"י לדרורה ב' שרד בומן שיש כמדניה מעברות ומיורעב, וישל העלו את יהרות פרוקו בסענה של חוסר כסף.

חיבב — חיבב — חיבב אברהם אלקיס, רמת החייל

זכאנו מי שהיה צריך לישבת במקומו על כסא הנאשמים הוא מר מוסס. מבקר המ' דינה... אם כל קיוד בדרינה חמש לא יכול לישון אם אין לו נאז. ופקיד כדרנה ארבע אם אין לו פרינ'ירר בעוד פקיד מדרנה שלוש מרגיש את עצמו סמופה אם אין ב' שותו קיור-פריירר או שלפחות באים לפחת אותו מן הבית במכונית — הרי גם שר אינו יכול ללכת מחוץ לחלם.

לעומת זאת, לא התנדד מבקר המדינה אף פעם לרבישת דירות-השרד. אין הוא יכול גם לטעון להננתו כי לא ידע על עצם הפעולות. מאחר ואחר מתפקידיו הראשינים הוא לע'

רוד ביקורת על סעיפים החקיקים השונים ולראו לשימוש בכספים למטרות המפורשות בתקציב.

הונה צרפתי מלפני המהפכה אמר כי ה' רשע שסובלים אותו כל הוסם שהוא בלתי-נמנע נעשה ללא-נשוא, כאשר מנצנצת קרן אור. קרן אור זאת במציאות שלנו היא ה' צולם הוה.

יצחק ביגה, ירושלים

צחוק ודמיע

כתבתו של שייע נלאור על המישחק ב' מוסקבה (העולם הזה 980) היתה ממש מני' נה עתונאית. שמא יפסיק לבעוט בכדור — ואני כמיון שבומה אחרון לא נתנו לו ר' ורבים הודפנונית לכן. ויתחיל לפשוך בעמ? הכדור יתגלגל אמנם קצת פחות, אבל במקומו יתגלגלו רבבות קוראים — מצחוק. שמואל קלמן, תל-אביב

כתבתם: "הם נלחמו על כבוד ישראל ויצ' או מהסאבב בכבוד" (העולם הזה 978). מה דמות תיראה לכונו, השטרק פעם המישיית? היהודי שהויל דמעה באותו מממד של ניחון המטנו התקווה לפני תהיית המישחק. הויל לאחר המישחק מינימום כוס דמעות...

ישן, לא ישן

בכתבה האחרונה על המיטרה (העולם ה' זה 978) תיארתם את מרשי, מר שמחה שרצקי, כ"אחד מיני פרחי הקצונה שגדמו מול דורת פנקס המנות, שעה שהולמה בה מצעה" מרשי פועו כי שקר וודון הוא כי אילו... נרדם בחיותו בשרות המיטרה על מיטרתו כמתואר בעתונכם.

עויד איסר לובצקי, תל-אביב

בית-המשפט המחוזי קבע כי שמחה שרצקי וחברו ישנו בתפקיד, דבר שגור לזיכוי ה' נאשמים בדין. בית-המשפט העליון הביע דעתו שקביעה זו היתה מוסעית, אולם לא ביטל את הזיכוי.

מי אחראי?

בעקבות פכתבה של המורה שרה ש' ש' התלוננה על ניסה למילואים בתקופת ה' חומשה (העולם הזה 980): סימתי השנה את בית-הספר התיכון וני' נשתי לבחינות בגרות. לפני סיום הלימודים, היינו כולנו עדים לגל של מודעות פרוסומת מטעם משרד החינוך, שהציגו ילד עולה מוסיס ידיו מעל ספר לימוד תמות ושואל, תמה: "מי לומדי?" מעל מודעות אלו קראו לנוער בוגר הנימסכות להרשם לבתי-המרשי המפלכתיים ולצאת בתום הש' נתיים אל מושבי העולים להיחוד ולהוראה. למודעות-ענק אלו נוספו הרצאות המתכנים וההנהלה בבית-הספרנו, שקראו לנוער להקי' דיש עצמו לתפקיד הנעלה של חינוד בישי'

... פניתי לבית-המרשי המפלכתי בחיפה ונרשמתי וכשיבדתי, לאחר שבעות מספר, הודעה המאשרת את קבלתי למוסד — לא היה אדם מאושר ממני. לא ישיה מסל ל' תאר לעצמכם את האצובה שנפלה בחיקי, שעה שנועד לי במשרד בית-המרשי כי שמי אינו מופיע בין רשימת הבנות שקיבלו דתייה כמשדר הכפחון לצרכי הלימודים. עתה אני שואלת: אם ידוע היה כי אין לתת רחוי למשך שנתיים בלבד לצעירה ה' שואפת ללימוד והוראה — מדוע בובובו כספים מרובים כל כך לצרכי העמולה? מדוע הוסרתו מורים לוחר על שעוריים חיוניים לפני בחינות הבגרות על מנת לעודר הרשי' מה רחבה לפסינריים? מדוע ככלל נתקבלתי? לא אקבל את הטענה המתקחת כי החר' שמה עלתה על המיכסה שנקבעה קודם לכן, מאחר שנתמו לי בצורה שקופה ביותר כי אשתרל כלשכת-החינוך לקבל דתייה על ספר תרומים אישיים. זאת לא אעשה!

בית-הספר לכלכה

אינני כלכה. את ירועתי הכלכלית רכש' תי בדיוק באותו מקור של מר יוסף אלמוני (העולם הזה 978). לאחר שכיכתי לחיות ב' שיתוף אתו ארבע שנים שבתי הנרמני. רבר אחד ברור לי, כי כל עוד יסתובבו בעיריות ובמסשלה אלפי פסינים בלתי-ייעילים, לא יכיר סקצועי, אינדקס ועלה היעלים — באם נרצה או לא נרצה — ומשלם הסמים יכרע תחת עול המסים.

ד"ש מרחוק

רב תורתו על השורות שכתבתם עלי. שמח' תי גם לקראו הרבה הרשות מענינות ונרמה היה לי כי נמצאת אנוני בארץ.

חנה אהרוני, פאריס

מי רוצה פרקר 51?

מאות רבות של תשובות נתקבלו כבר בשבועיים הראשונים של תחרות "ראלי". הפורטים, מגינוסר עד אילת ומתל-אביב עד יתיים, יודעים על-פירוב היכן מקברת נערת "ראלי" והם מנסים את מלם בשניה ובשלישית — כדי להשתתף מספר פעמים בר ככל האפשר בהגדלת פרסי הענק.

כי, כמוכן, רוצה כל פותר לזכות בפרס הראשון — אופני פלדה "ראלי". מדוע? פשוט מאד. כוחבת חילת מנתניה: "חשקתי באופני ראלי" כדי שאוכל לסייר בארץ במקומות בהם מסירת נערת "ראלי". חשקתי באופני ראלי" כדי שאוכל לסייר בארץ מבין עניין: "כשם שאני מעדיף פארקר 51 על פני כל עט אחר, כך אני מעדיף אופני ראלי" על פני כל אופניים אחרים!

לכן הוא גם החליט להשתתף בתחרות מדי שבוע. התוצאות שלו עד כה משמ' חות: מתוך שלושה פתרונות — שלשה בולים, אולי יוכה הוא בפרס הגדול. ואולי אתה! לכן השתתף עוד השבוע בתחרות "ראלי" (ראה עמוד 18).